

JANTRA

vrata u
drugu razinu
svjesnosti

Jantra potiče iz drevne tradicije joge, a simbolički je prikaz univerzalnih energija. Upravo zato u sebi nosi duhovno značenje i izvanredan je alat svih duhovnih tragača u kontemplaciji, koncentraciji ili meditaciji. Jantra svojom ljepotom i simetrijom, svojim specifičnim značenjem predstavlja vrata koja nas mogu odvesti u drugu razinu svjesnosti

Kad pogledam jantru, prvo me začaraju njene boje i besprijeekorna simetrija. Oblik joj određuje pravokutnik unutar kojeg je upisan krug i mnoge čudesne stvari. Moje oko arhitekta smjesta otkriva trokute koji svojim međusobnim prožimanjem stvaraju čudesnu igru višekrakah zvijezda, a one se razvijaju u bogatstvo novih oblika. Tu su zatim krugovi koji se pretvaraju u cvetove, trokute se pretvaraju u laticice, a vanjski rubovi jantr na svojim bridovima otvaraju vrata prema vanjskom svijetu. Maštoviti dio mene u jantri zamišlja zečju rupu kroz koju je Alica propala u Zemlju čudesa. Kad je koristim u meditaciji, jantra je za mene ono isto što je i zečja rupa za Alicu. Jantra otvara tajanstveni prostor, poziva me da uđem unutra, da joj dopustim da me povede u neku drugu stvarnost. To i jest svrha jantr, da duhovnim tragačima pomogne zakoračiti u drugu razinu svjesnosti kako bi tamo pronašli odgovore koji im izmiču u svakodnevi.

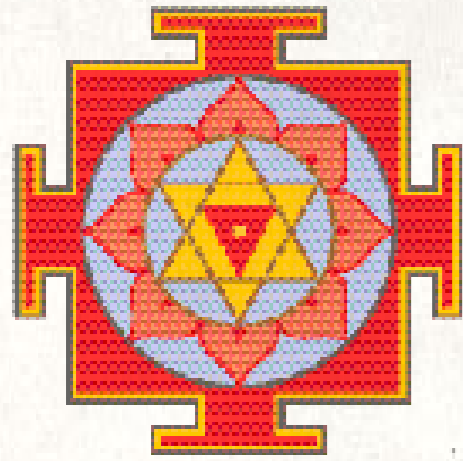
U potrazi za smislom

Ljudi su oduvijek željeli razumjeti život i svijet oko sebe, njegov nastanak i značenje te svoje mjesto u velikoj slici života. Filozofije i religije davale su svoja tumačenja i stvarale svoje rituale. Različitim ritualima i učenjima štovale su univerzalne sile, nastojale ih shvatiti, kontrolirati ili umilostiviti te potvrditi mjesto pojedinca u svijetu i dati mu poseban značaj. Svoje su razumijevanje postojanja opisivali riječima, stvarajući mitove i priče. Izražavali su ga molitva-

ma i pjevanjem, opisivali su ga crtežima. U drevnoj tradiciji filozofije joge jantr su crteži koji opisuju univerzalne zakone i različite vrste univerzalnih energija. Tvorci tradicionalnih jantri su rišiji, mudraci koji su izrazili svoje razumijevanje i poštovanje jezikom svete geometrije, stvarajući tako bezvremenu ljepotu. U budističkoj tradiciji takvi se crteži zovu mandale.

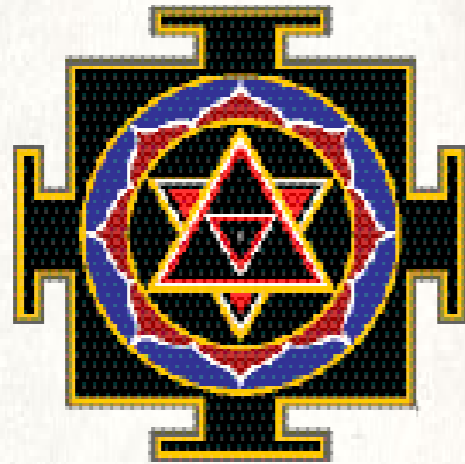
Jantra doslovno znači podrška ili sredstvo. Korijen riječi je yam, što znači držati, podržati, a tra znači prekoračiti preko, transcendirati ili osloboditi. Jantra se koristi u kontemplaciji, koncentraciji ili meditaciji, kao podrška procesu u kojem se naša svjesnost oslobađa da bi nesmetano zakoračila u duhovnu dimenziju. Do važnih duhovnih spoznaja rišiji su došli primanjem znanja iz viših izvora, u dubokom stanju meditacije. Jantr nam prenose duhovne istine bogatim jezikom boja i geometrijskih oblika. Njihova ljepota i simetrija nije nastala slučajno. U jantrama ćemo pronaći proporcije zlatnoga reza. Već sam zlatni rez prisutan u svemu oko nas što je stvorila priroda, za mnoge je dokaz da postoji neki uređeni plan evolucije, kako postoji sila koja je stvorila univerzalne zakone. Sve su duhovne i religijske tradicije tu silu prozvale božanskom, pa je u svaku jantru utkana i posebna energija božanskog.

Proporcija zlatnoga reza matematički je izražena bojem ϕ (fi), koji precizno iznosi 1,618... i nastavlja se svojim decimalama u beskonačnost. Zlatnim rezom izražen je jedan od temeljnih zakona postojanja – zakon neprestanog

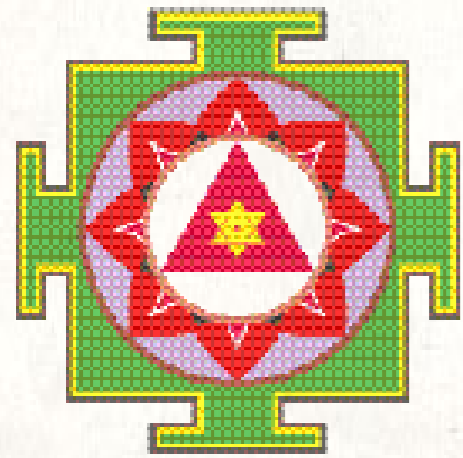

TRADICIONALNE JANTRE

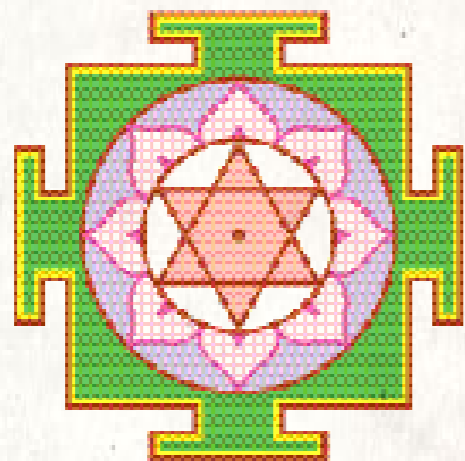
LAKŠMI JANTRA
simbolizira manifestaciju duhovnog i materijalnog obilja, ljepote, sreće i ljubavi koju personificira božica Lakšmi.

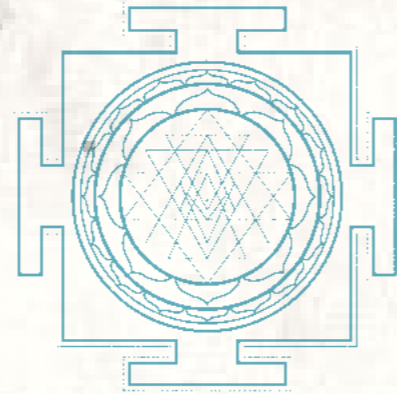
ŠIVA JANTRA
potiče duhovni razvoj i širenje osobne svijesti, posebno je važna za sve predane i ozbiljne duhovne tragače.

GANEŠA JANTRA
simbolizira energiju kojom uklanjamo prepreke i uspješno pokrećemo nove stvari u životu. Ponos, sebičnost i taština uravnotežuju se jačanjem unutrašnje mudrosti.

SARASVATI JANTRA
odlična je za kreativne osobe koje žele pojačati svoje umjetničke, spisateljske ili skladateljske talente. Može pomoći u učenju i osnažuje komunikacijske sposobnosti.

ŠRI JANTRA

Najcjenjenija jantra, koja sadrži sve temeljne oblike i smatra se majkom svih ostalih jantra, je Šri jantra.

U vanjski kvadrat s četiri ulaza upisana je kružnica unutar koje se nalaze trokuti. Savršeno usklađeno isprepletanje pet trokuta usmjerenih prema dolje, Šakti energije i četiri trokuta usmjerena prema gore, Šiva energije, stvara čak 43 manja trokuta. Smatra se da je Šri jantra slikovni prikaz mantrе Om, koja je izvorni zvuk stvaranja. Lotosove laticе, koje se također često nalaze u jantrama, simbol su čistoće, ljubavi, radosti i ljepote. Šri jantra može se izvesti u raznim bojama, no uvijek mora biti u istim proporcijama. Već samo promatranje jantrе, bez upuštanja u razmišljanje o njenim složenim pojedinačnim simbolima, ima moćan učinak na naš um. Promatranje jantrе može uravnotežiti obje polutke mozga i smiriti um. Nije ju lako nacrtati, a preciznost kojom se isprepleću trokuti jednostavno će povući promatrača u njeno središte, začudno otvarajući uvijek iznova nove prostore, nove dimenzije spoznaja.

SNAGA JANTRE I NJENA DUHOVNA PORUKA nalazi se u tom lijepom, jednostavnom i moćnom opisu stvaranja. Ako krenemo iz središta jantrе, od jedinstvenosti izražene točkom, pratimo kako naša duša kreće na svoje osobno putovanje, kroz svijet suprotnosti u kojem pokušava naći ravnotežu i stabilnost u materijalnom postojanju. Kroz jantru možemo putovati i obrnutim putom. Iz vanjskog svijeta, onoga kojeg smatramo stvarnošću, jantra nas vodi na put povratka duše prema svom izvoru. Opisuje našu čežnju za jedinstvom i mirom, naše duhovno putovanje.

U TRADICIJI JOGE jantrе se koriste za meditaciju, u vedskoj astrologiji – jyotishu – koriste se da bi izrazile energije pojedinih planeta. Vastu, drevna arhitektonska znanost o smjerovima i prostoru, koristi jantrе kako bi uravnotežila suptilne energije prostora.

OSOBNА JАNTRА PRAKSA

AKO IMATE RAZVIJENU MEDITACIJSKU PRAKSU, onda vrlo jednostavno u nju možete dodati jantru. Umjesto da sjedite zatvorenih očiju u meditaciji, svoju uobičajenu praksu nakon osvježavanja tijela i disanja nadopunite promatranjem jantrе. Nakon nekog vremena zatvorite oči i zadržite sliku jantrе u svom umu. Ako ste naglašeno vizualni tip osobe, onda će za vas meditacija s jantrom imati možda i veći učinak od meditacije u kojoj se oslanjate samo na mantru.

JANTRU UZ KOJU ŽELITE MEDITIRATI MOŽETE IZABRATI

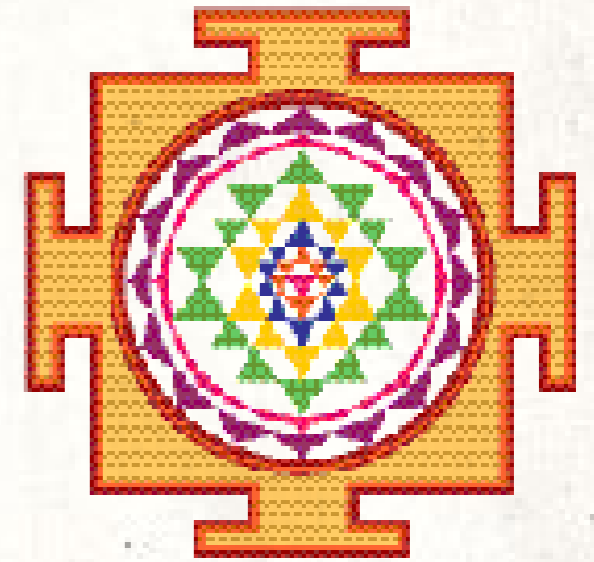
INTUITIVNO ili pomno odabrati jantru koja predstavlja onu vrstu energije koju želite osvijestiti ili ojačati u svom životu. Tradicionalne jantrе pritom su najbolji odabir. Ako želite koristiti planetarnu jantru ili želite uravnotežiti svoj životni prostor pomoću jantrе, najbolje se posavjetovati sa stručnjacima.

NETKO ĆE POŽELJETI SAM NACRTATI SVOJU JANTRU. To je vrlo lijep, kreativni poduhvat, no tradicija smatra da takve jantrе ne mogu imati snagu spoznaje duhovnih istina kakvu u sebi nose one tradicionalne. Svoju osobnu uspješnu kombinaciju možete napraviti tako da uzmete oblik tradicionalne jantrе i obojite je svojim bojama. Vaša se osobna jantra u svakom slučaju treba oslanjati na glavne elemente i proporcije koje čine svetu geometriju kako bi za vas bila autentična.

rasta i razvoja. Sve što postoji u prirodi, od cvijeta, školjke, ljudskog bića ili galaksije, progresivno se razvija noseći u sebi proporciju zlatnoga reza. On opisuje kako su dijelovi neke cjeline povezani jedan s drugim na isti način kako se cjelina odnosi prema dijelovima. Taj međusobno prožimajući odnos pojedinačnog i cjeline prisutan je u svakom kutku prirode i ljudskog tijela. U tom progresivnom razvoju nastaje obrazac spirale. Jantrе i same govore jezikom svete geometrije, to je i razlog zašto nas pravilno nacrtana jantra može uvući u svoj unutrašnji prostor i pomoći nam u duhovnom razvoju.

Sveta geometrija

Svaka jantra sadrži u sebi osnovne geometrijske oblike snažne simbolike. Vanjski rub jantrе, kvadrat, ima četiri stranice jednake dužine i simbolizira materijalni svijet. U njemu postoje četiri glavna smjera kretanja, sjever i jug, istok i zapad, a na svakoj stranici nalaze se simbolična vrata kroz koja možemo „ući“ u jantru. Poziv je to svima nama, sa svih strana materijalnog svijeta, svi smo dobrodošli u duhovnu potragu. Kvadrat je i simbol zemlje, strukture i stabilnosti.

Jantra je poziv svima nama, svi smo dobrodošli u duhovnu potragu

Krug koji ćemo potom naći u jantri geometrijski je oblik koji nema ni početka ni kraja. Krug je tako simbol cjelovitosti i jedinstva, onoga što je potpuno, savršeno i vječno. Krug predstavlja neprestano kretanje, kruženje, razvoj, a ako ga zamislimo u tri dimenzije, on postaje spirala! Krug se povezuje s elementom zraka. Krug koji nalazimo unutar kvadrata – vanjskih granica jantrе, usmjerava našu pozornost dublje prema središnjoj točki jantrе.

Neizostavni dio svake jantrе su i trokuti koji simboliziraju aktivne sile stvaranja. Trokut usmjeren prema gore smatra se muškom energijom koja se u tradiciji joge personificira bogom Šivom. Povezuje se s elementom vatre i nosi u sebi žudnju za duhovnim razvojem.

Trokut usmjeren prema dolje simbol je ženske stvaralačke energije koja se personificira božicom Šakti. Takav trokut simbolizira energiju vode, energiju života i stvaranja. Beskrajno isprepletanje trokuta simbol je stalne igre suprotnosti, vječnog plesa Šive i Šakti, božanskog para čijim kozmičkim plesom nastaje život i svijet. Kad se ta dva trokuta usklade, nastaje šesterokraka zvijezda koja simbolizira jedinstvo muškog i ženskog principa bez kojeg ništa ne bi postojalo. Krećući se od vanjskih rubova jantrе, preko elemenata od kojih je građen naš svemir – zemlje, vatre, vode i zraka – preko snažnih simboličkih poruka o univerzalnim istinama, polako se približavamo središtu jantrе.

U središtu jantrе nalazi se točka – bindu. Bindu se povezuje s eterom. Naš se raspršeni um polako usmjerava u središte, ulazimo u dubinu jantrе. Oko središnje točke sve se neprestano vrti, ples života ne prestaje. No u središnjoj točki sve miruje. Tu nema kretanja, to je točka praznine, početka i istovremeno točka maksimalnog potencijala, točka u kojoj je sve moguće. U toj ćemo točki pronaći i svoj osobni mir, potpunu tišinu u kojoj se naš um može odmoriti, a naša duša osjetiti svoju besmrtnost. **S**